

Inhoud

Land, volk en cultuur

'Malaysia truly Asia'	12
Maleisië in het kort	14

Natuur en milieu	16
Tropische kust en eilanden	16
Het binnenland	17
Plantage-economie	20
Milieu en natuurbescherming	21

Economie, maatschappij en politiek	24
Goed geoliede economie	24
Maleise regenten en Chinese managers	25
Singapore en Brunei, de welvarende burens	26
Toerisme	28

Geschiedenis	30
Vroegste geschiedenis	30
De eerste handelssteunpunten	30
Opkomst en ondergang van Malakka	32
Britse koloniale heerschappij	33
De geschiedenis van Oost-Maleisië	33
Japanse bezetting en onafhankelijkheid	36
Het huidige Maleisië	37
Jaartallen	40

Maatschappij en dagelijks leven	42
Maleiers	42
Volken en tradities op Borneo	43
Chinezen	45
Indiërs	46
De islam	47
Chineze geloofsovertuigingen	48
Feesten en evenementen	50
Het Maleis	53

Architectuur, kunst en cultuur	54
Cultuurlandschap onder druk	54
Architectuur	55
Literatuur	58
Film/Muziek en dans	61
Textiel	62

Eten en drinken	65
Maleise, Chinese en Indiase invloeden	65

Waar eet u?	67
Tafelmanieren	68
Eetgewoonten	68
Culinair lexicon	70

Reisinformatie

Informatiebronnen	74
Reis- en routeplanning	77
Reis en vervoer	81
Accommodatie	86
Sport en activiteiten	88
Winkelen	90
Goed om weten	92
Geld en reisbudget	96
Reisperiode en reisbenodigdheden	98
Gezondheid en veiligheid	100
Communicatie	104
Woordenlijst	106

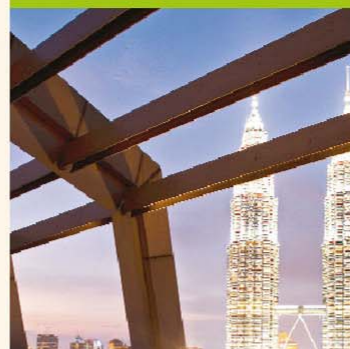
Onderweg

Kuala Lumpur en het zuidelijke schiereiland

In een oogopslag: Kuala Lumpur en het zuidelijke schiereiland	112
Kuala Lumpur en omgeving	114
Oriëntatie	115
Koloniale wijk en Little India	115
Chinatown	118
Het zuidelijke centrum	123
Gouden Driehoek en omgeving	124
Ten noorden van Kuala Lumpur	137
Actief: Olifanten voeren, rijden en wassen in Kuala Gandah	139
Ten zuiden van Kuala Lumpur	140

Melaka en het zuidelijke Maleisisch schiereiland

Melaka (Malakka)	142
Johor Bahru	155
Mersing	158
Pulau Tioman	159
Actief: Duiken en snorkelen bij Pulau Tioman	162

dracht van de Britse gouverneur rood geverfd. Op deze traditie, die sindsdien nog altijd in ere wordt gehouden, is de naam Red Square (Rood Plein) terug te voeren.

De hoge funderingsmuren van het door de Portugezen in de 16e eeuw gebouwde **Fort Middelburg** ² staan naar de rivier toe. De naam stamt van het middenstuk, dat er later door de Hollanders aan werd gebouwd. Daarnaast ziet u een oud, gereconstrueerd **water-rad** ³.

Voor de in 1753 voltooide, protestantse **Christ Church** ⁴ liet de Hollandse bourgeoisie de bakstenen helemaal uit het moederland verscheppen. Onder de Britten werd de kerk anglicaans en werd er een klokkentoren bij gebouwd. Binnen kunt u oude grafzerken ontcijferen of op de 18e-eeuwse kerkbanken een timeout nemen van de drukte op het plein. Op zondag om 8.30 uur wordt hier een Engelstalige dienst gehouden.

Heel opvallend is het **Stadthuys** ⁵, dat tussen 1641 en 1656 onder gouverneur Jan van Twist werd opgetrokken. Dit is het oudst bewaard gebleven Hollandse gebouw in de

Oriënt. In de kamers van het voormalige raadhuis toont tegenwoordig het **History and Ethnography Museum** zijn collectie archeologische vondsten en oude gebruiksvoorwerpen. De vitrines liggen vol gereedschap van vissers en rijstboeren, wapens, traditionele muziekinstrumenten, porselein en huishoudelijke objecten. De in originele stijl ingerichte salon van de gouverneur geeft een goede indruk van het leven in die tijd. Ook replica's van een traditioneel koffiehuis, een Indiase kiosk en een Hollandse bakkerij in het bijgebouw doen de geschiedenis herleven. De etnische variatie van Melaka laat zich zien in de mooi uitgestalde huwelijks- en feestkleding van Maleiers, Indiase Chetties, Nyonya's (Peranakan-Chinezen) en Portugezen. Op de bovenverdieping wordt aan de hand van diorama's en tientallen schilderijen de geschiedenis van Malakka belicht. Een speciale expositie is gewijd aan de Chinese admiraal Cheng Ho (zie blz. 45). Biografieën, landkaarten, informatie over de nakomelingen van zijn geadopteerde kinderen en diverse andere zaken bieden een kijkje in zijn leven (tel. 062 86 60

Red Square in Melaka, met de Christ Church en het Stadthuys

Melaka en het zuidelijke Maleisisch schiereiland

Unesco-Werelderfgoedstad Melaka (Malakka) leeft van zijn koloniale erfgoed en het toerisme, terwijl industrie- en havenstad Johor Bahru afhankelijk is van de contacten met Singapore. Het tropische eiland Tioman trekt met zijn door palmen omzoomde zandstranden en fantastische regenwouden zowel Maleisiërs als bezoekers.

Nog in de jaren 1970 was het grotendeels vlakke zuiden van het Maleisisch schiereiland bijna geheel bedekt met tropisch regenwoud. Langs de oostkust was er geen enkele doorgaande weg en de weinige in dit gebied gevestigde, afgelegen vissersdorpjes waren alleen per boot te bereiken. Sindsdien is ruim 100.000 ha in het zuiden van Maleisië beplant met oliepalmen. De plantages strekken zich uit zover als het oog reikt. Alleen op de steilste hellingen heeft men het oerwoud niet geroid.

2 Melaka (Malakka)

► 14, E 3

Kaart: blz. 144

In het niet al te grote **Melaka** getuigen overblijfselen uit ruim vijf eeuwen van de bewogen geschiedenis van de stad. Het voormalige Malakka werd afwisselend – en soms gelijktijdig – bewoond door Maleise sultans en Chinese zeevaarders, veroveraars uit Portugal, Holland en Groot-Brittannië, welvarende handelaars, gewiekste smokkelaars en christelijke missionarissen.

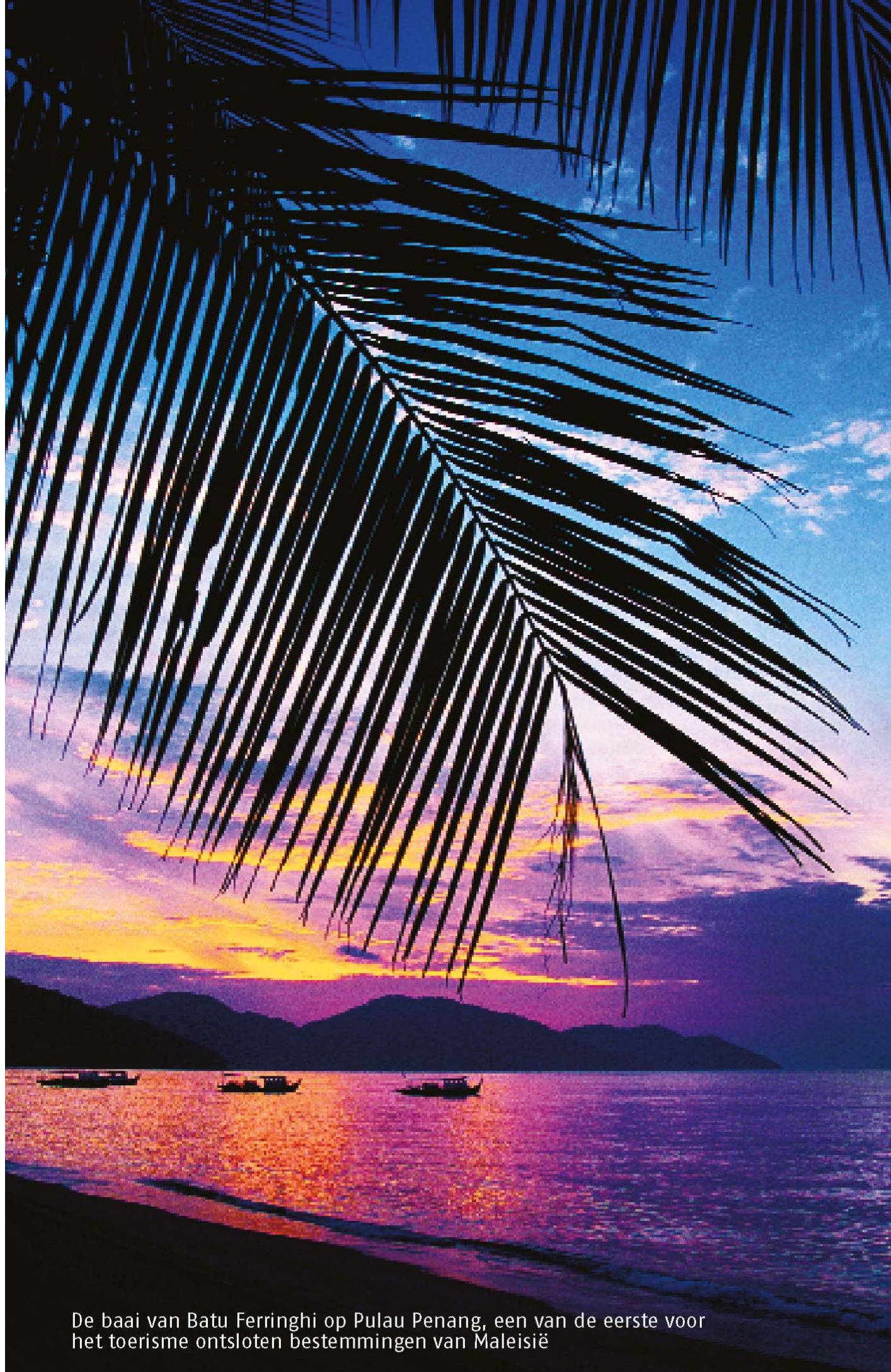
Het overzichtelijke centrum van de Werelderfgoedstad laat zich uitstekend te voet of per fietsriksja verkennen. Scherpe observators zullen bij zo'n tochtje in het stadsbeeld de tekenen van opbouw en verwoesting, van welvaart en armoede kunnen ontdekken.

Niet lang geleden heeft een bouwexplosie onaantrekkelijke nieuwe bebouwing opgele-

verd, zowel in het achterland als op aangewonnen percelen aan de kust. En dit terwijl in enkele oude stadswijken de woonhuizen jarenlang op instorten stonden. In ieder geval hadden sociale outcasts en ouderwetse ambachtslieden hier nog een betaalbaar onderkomen. Maar sinds de stad is toegevoegd aan de Unesco-Werelderfgoedlijst is dit allemaal veranderd. De gebouwen in het historische centrum van Melaka zijn grondig gerestaureerd, de traditionele bewoners en buurtwinkels moesten plaatsmaken voor dure boetieks, cafés en kleinschalige hotels. Het aanbod aan hotelbedden is verviervoudigd. Vooral in het weekend trekken jonge mensen uit de hoofdstad Kuala Lumpur en uit Singapore massaal naar Melaka om te feesten en de liberale sfeer van de stad te proeven. Op die dagen nemen de kamertarieven even snel toe als het lawaai op straat. De restaurants zijn tot de laatste tafel bezet en in de zwoele tropische nachten is het contact bij een drankje en goede muziek snel gelegd. Bovendien wordt in het weekend een gezellige avondmarkt gehouden die de moeite waard is.

Red Square

Riksjabestuurders met hun kleurig opgetuigde fietstaxi's gaan op het **Red Square** (ook wel Dutch Square) in het hart van het oude centrum op zoek naar klanten. Inwoners van Melaka en bezoekers flaneren rond de markante **Klokkentoren** met de **Queen Victoria's Fountain** 1 uit de Britse tijd. Alle gebouwen op en om het plein werden in 1911 in op-

De baai van Batu Ferringhi op Pulau Penang, een van de eerste voor het toerisme ontsloten bestemmingen van Maleisië

Het noordwesten

's Winters zorgt de moesson aan de oostkust van het Maleisisch schiereiland voor druilerig weer, maar in het noordwesten schijnt dan de zon. Al tientallen jaren geldt het vakantieoord Penang daarom als alternatief voor sombere winters. Ook Pulau Langkawi heeft een onweerstaanbare aantrekkingskracht op bezoekers. Dat komt niet alleen door de mooie stranden, maar ook door een bewust gestimuleerde toeristische ontwikkeling.

Niet zo rustgevend als de stranden van Penang, maar wel heel interessant is het bruisende oude centrum van George Town. Hier bleef bewaard wat in andere steden al lang geleden is weggesaneerd. Uit de sierlijke koloniale gebouwen en fraaie villa's spreekt de welvaart van hun voormalige bewoners. Bovendien kunt u in George Town Chinese tradities zien die in het moederland na de Culturele Revolutie in vergetelheid zijn geraakt. En last but not least verleidt de stad met de culinaire creaties van de Straits Settlements, die worden geroemd om hun goede keuken.

Ten zuiden van Penang ligt de uitgestrekte Kinta Valley, waar in de mijnen duizenden Chinese koelies welvaart vergaarden voor de tinbaronnen. In Ipoh staan nog de illustere gebouwen uit die tijd. Even buiten de stad liggen de grottempels van de eerste

arbeidsmigranten, die het boeddhisme aanhingen. In Taiping is op het terrein rond een voormalige mijn een mooi parklandschap aangelegd.

De moeilijk begaanbare bergen zijn op enkele bestemmingen na nauwelijks ontsloten. Enkele geliefde *hill stations* – verkoelende vakantieoord uit de koloniale tijd – zijn naast de Cameron Highlands de grotendeels ongerepte streek rond Fraser's Hill en Bukit Larut, onder de rook van Taiping.

